

Инж. Милорад Мијушковић

Завод за унапређивање пољопривреде Титоград

Трешња, код нас раније непозната као домаћин крушкине осе предарице

Крушкина оса предарица (*Neurotoma flaviventris* Retz.) се обично не јавља сваке године, нити је њена појава масовна, те су и штете од ње доста ограничене. Стога није много ни проучавана и о њој има врло мало радова.

Овај инсект углавном напада крушку. Његове ларве начине запредак у коме се задржавају и изгризају лишће. Запредак се постепено шири и, у случају јаког напада, захвата све лишће на једној граници. Запреци су слични онима које праве шљивин и јабучин мољац, али су нешто грубље саткани.

У погледу биљака које *N. flaviventris* може напасти, скоро сви аутори, поред крушке (*Pyrus communis*), наводе и *Crataegus*, а рјеђе и *Mespilus* и *Cotoneaster* [Balachowsky (1), Bonnemaision (4), Della Beffa (6)]. Balachowsky усваја мишљење Enslin-а према коме је „без сваке сумње овај инсект трешком учвршћен у штеточине *Prunus*-а“. Међутим, Berland (3) и Benson (2) као домаћина овог инсекта помињу и *Prunus*. Ковачевић (8) је за нашу земљу установио да *N. flaviventris* најчешће напада крушку, а рјеђе шљиву.

Трешњу, као домаћина *N. flaviventris*, колико нам је познато, изричито помиње само Grandi (7). Он тврди да у Емилији (Италија) овај инсект, поред крушке, напада сигурно и трешњу. У исцрпном списку штеточина трешања у нас, који је дао Бритвец (5), *N. flaviventris* се не помиње.

У пролеће 1965. године на имању Завода за унапређивање пољопривреде у Љешкопољу код Титограда дошло је до изненадног и јаког напада *N. flaviventris* на трешње. На парцели на којој има педесетак стабала, скоро свако од њих носило је на вршним гранама запретке ларва ове осе (сл. 1, 2). Интересантно је да се дуж парцеле под трешњама налази један шпалир крушака, али су оне биле мање нападнуте него трешње.

Сл. 1. Запрети *N. flaviventris* на вршним гранама трешње

Сл. 2. Ларве *N. flaviventris* у запретку на трешњи

Ларве живе у групама у гнијезду. Њихов развој траје доста дуго (од маја до краја јула), те зато могу да поједу знатну количину лишћа. Кад су потпуно развијене, велике су око 2 cm. Тијело им је жутонаранџасте боје а глава црна. На првом преном сегменту, са обадвије стране, налази се по једна мала црна рожната мрља. Ларва има смо тораксалне ноге а на крају абдомена два привјеска слична рошчићима. Ови привјесци су исте боје као и тијело ларве, само су им врхови мркоцрни. Изван гнијезда ларва се с напором креће.

Да бисмо провјерили да ли, можда, постоји извјесна специјализација у исхрани код ларва које су се развијале на трешњама и оних на крушкама, преносили смо их са једног домаћина на другог. Утврдили смо да се ларве са трешња нормално хране на крушци и обрнуто.

Штете које је *N. flaviventris* ове године изазвала на трешњама на поменутој парцели биле су тако озбиљне да је било неспходно предузети мјере за сузбијање. Потпуни успјех постигнут је третирањем 0,2% раствором Етиола (малатион).

ЛИТЕРАТУРА

1. Balachowsky A. et Mesnil L.: Les insectes nuisibles aux plantes cultivées. I, 1935, Paris.
2. Benson R. B.: Handbooks for the identification of British insects, vol. VI, Part 2 (a), 1951, London.
3. Berland L.: Faune de France, 47, Hyménoptères Tenthredinoides, 1947, Paris.
4. Bonnemaison L.: Les ennemis animaux des plantes cultivées et des forêts. III, 1962, Paris.
5. Бритвев Б.: Штетници трешње и вишње. Биљна заштита, 4—5, 1965, Загреб.
6. Della Beffa D.: Gli insetti dannosi all'agricoltura e i moderni metodi e mezzi di lotta, 1949, Milano.
7. Grandi G.: Introduzione allo studio dell'Entomologia, II, 1951, Bologna.
8. Ковачевић Ж.: Примјењена ентомологија, II, 1961, Загреб.

LE CERISIER — NOUVELLE PLANTE — HÔTE DE NEUROTO-
MA FLAVIVENTRIS RETZ. EN YOUGOSLAVIE

par

Ing. Milorad Mijušković

Institut agricole — Titograd

R É S U M É

Au printemps de 1965, dans le verger de l'Institut agricole de Titograd, les cerisiers ont été gravement attaqués par les larves de *Neurotoma flaviventris* Retz. C'est, à notre connaissance, la première signalation du cerisier comme plante hôte de cet insect en Yougoslavie.

Les larves vivant sur les cerisiers, transmises sur les poiriers, et vice versa, ont continué à se nourrir normalement.
~~ont continué à se nourrir normalement.~~